

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier a.i. M.J.E.M. van Dam
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. Fritz

CZ/COM

Telefoonnummer +31235143029

fritzj@noord-holland.nl

1 | 3

Verzenddatum

- 8 MEI 2024

Kenmerk

2244057/2244073

Uw kenmerk

Betreft: Inclusief taalgebruik en afdoening Motie 96-2023

Geachte leden,

Op 10 juli 2023 hebben Provinciale Staten de motie 'Werk maken van de regenboog' (M96-2023) aangenomen. De motie verzoekt om "in algemene brieven die door de provincie verzonden worden een genderneutrale manier van aanspreken te hanteren".

Graag informeren wij u over de uitvoering van deze motie, maar daarnaast ook over wat de provincie verder doet aan inclusief taalgebruik en welke plannen wij daar nog voor hebben.

De provincie is er voor alle Noord-Hollanders. Daarom hebben wij in onze 'Communicatiestrategie 2024-2027' als uitgangspunt opgenomen dat de provincie in al haar communicatie de diversiteit van Noord-Holland wil laten zien, in woord en beeld. Alle communicatie van de provincie moet inclusief zijn. Extern voor alle Noord-Hollanders en intern voor alle collega's. Onze teksten moeten voor iedereen te begrijpen zijn en communicatiemiddelen, als onze website, moeten toegankelijk zijn voor mensen met een (visuele) beperking.

Een onderdeel van inclusieve communicatie is inclusief taalgebruik. Afgelopen tijd heeft de provincie al een aantal stappen gezet op dit gebied, en ook voor komende tijd staan nog een aantal acties in de planning.

Direct duidelijk

Voor een derde van alle Nederlanders is informatie van de overheid vaak lastig te begrijpen. Ingewikkeld taalgebruik en onnodig gebruik van jargon maken het voor veel mensen lastig te begrijpen wat er staat in teksten van de overheid. Dat moet anders. In 2019 heeft de provincie Noord-Holland daarom, als eerste provincie, de Direct Duidelijk Deal met het Rijk getekend.

In deze deal zijn afspraken gemaakt over duidelijk en begrijpelijk taalgebruik in publieksteksten van de provincie. Afgelopen jaren zijn een groot aantal standaardbrieven van de provincie herzien, om ze makkelijker begrijpelijk te maken. Ook is er een opleidingstraject

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

gestart om medewerkers van de provincie te helpen bij het duidelijk en begrijpelijk schrijven. Al 600 medewerkers van de provincie hebben deze opleiding gevolgd.

De komende jaren worden deze opleidingen voortgezet en alle nieuwe medewerkers moeten de opleiding in het eerste jaar volgen. Het onderwerp van (gender)inclusief taalgebruik wordt in deze opleiding nadrukkelijk meegenomen.

Daarnaast wil de provincie onderzoeken of kunstmatige intelligentie (AI) een bijdrage kan leveren aan begrijpelijker taalgebruik. Intelligente taalmodellen als ChatGPT kunnen brieven wellicht helpen herschrijven en vereenvoudigen. De provincie neemt daarom samen met een aantal ander overheden deel aan een onderzoek van de Hogescholen van Amsterdam, Rotterdam en Utrecht of en hoe AI hierbij kan helpen.

Inclusieve schrijfwijzer

De provincie werkt intern met een eigen schrijfwijzer, waarin afspraken zijn gemaakt over taalgebruik door de provincie. De schrijfwijzer helpt bij het eenduidig en begrijpelijk communiceren. Eind 2023 is deze schrijfwijzer vernieuwd en uitgebreid met afspraken over inclusief en direct duidelijk taalgebruik.

In de nieuwe schrijfwijzer zijn niet alleen uitgangspunten opgenomen voor genderinclusief taalgebruik, maar staan ook praktische handreikingen over hoe voorkomen kan worden dat met taal andere groepen onbedoeld worden uitgesloten. Denk daarbij bijvoorbeeld aan opleiding, afkomst, beperking, neurodiversiteit, seksuele oriëntatie en genderidentiteit.

Onderdeel hiervan zijn ook de in de motie genoemde genderneutrale aanspreekvormen. Hiervoor zijn concreet de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- In brieven gebruiken we voortaan een genderinclusieve aanspreekvorm. We gebruiken dus niet meer de aanspreekvormen 'de heer' of 'mevrouw', maar bijvoorbeeld 'Beste lezer', 'Beste inwoner,' of – zoals in deze brief - 'Geachte leden'.
- Alleen als het echt noodzakelijk is om te weten, vragen we bij inschrijfformulieren of onderzoeken om iemands gender. In dat geval geven we de mogelijkheden: v/m/x/zeg ik liever niet.
- In teksten verwijzen we niet meer naar hij/zij of hem/haar. Alleen als het over een specifiek persoon gaat waarvan de genderidentiteit bekend is, kan een voornaamwoord worden gebruikt
- Waar mogelijk gebruiken we inclusieve functienamen.

Aanpassing aanspreekvorm in standaardbrieven

Bij de behandeling van de motie 'Werk maken van de regenboog' heeft ons College al aangegeven aan de slag te willen met het gebruik van genderneutrale aanspreekvormen in brieven. We hebben daarbij toen ook aangegeven dat dit een omvangrijke operatie is, omdat alle standaardbrieven van de provincie moeten worden herzien. Ook brieven

die andere bedrijven of organisaties namens de provincie versturen zullen moeten worden herzien.

Inmiddels hebben wij een start gemaakt met het wijzigen van de eerste standaardbrieven. Komend jaar zullen alle standaardbrieven van de provincie worden aangepast.

Wat doen we verder aan inclusieve communicatie?

Inclusieve communicatie omvat veel meer dan alleen inclusief taalgebruik. In de 'Communicatiestrategie 2024-2027' zijn daarom ook op andere aspecten van inclusieve communicatie plannen opgenomen. Het gaat dan bijvoorbeeld ook om inclusiviteit in publicaties van de provincie, in woord en beeld. Alle digitale kanalen van de provincie moeten voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor bijvoorbeeld mensen met een visuele beperking. En bij de sponsoring van evenementen kiezen we voor een diversiteit aan evenementen. Steeds met als uitgangspunt in het achterhoofd dat de provincie er is voor alle Noord-Hollanders.

Met deze brief stellen we voor de motie 'Werk maken van de regenboog' (M96-2023) af te doen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk